

Kestävän kehityksen suunnitelma 2020

SISÄLLYS

1. Johdanto	2
2. Tavoitteet	3
3. Nykytila	3
3.1 Ympäristönäkökohdat	3
3.2 Sosiaaliset ja kulttuuriset näkökohdat	5
3.3 Taloudelliset näkökohdat	5
4. Toimenpiteet ja vastuhenkilö	6

1. JOHDANTO

Soveltava Liikunta SoveLi ry on valtakunnallinen liikuntajärjestö, johon kuuluu 20 kansanterveys- ja vammaisjärjestöä. SoveLin toiminnan tavoitteena on, että pitkäaikaissairaiden ja vammaisten ihmisten mahdollisuudet soveltavaan liikuntaan, terveyttä ja hyvinvointia edistävään liikuntaan sekä aktiiviseen elämäntapaan paranevat. SoveLin perustehtäviä ovat vaikuttamis- ja kehittämissyö sekä asiantuntija-, koulutus- ja viestintäpalvelut. SoveLi on asiantuntijaorganisaatio, jossa työskentelevät toiminnanjohtaja, soveltavan liikunnan asiantuntija ja viestinnän asiantuntija. Lisäksi vuosina 2018–2021 SoveLissa työskentelee hankekoordinaattori.

SoveLin toiminnan lähtökohtana ovat yhdenvertaisuus, tasa-arvo, vastuullisuus ja osallisuus. SoveLi edistää ihmisten yhdenvertaisia ja tasa-arvoisia mahdollisuuksia liikuntaan ja fyysiseen aktiivisuuteen. SoveLin missio on, että liikunnan yhdenvertaisuus lisääntyy, liike lisääntyy ja jokaisella Suomessa asuvalla, iästä riippumatta, on mahdollisuus liikkua itselle sopivalla ja mielekkäällä tavalla. SoveLi luo edellytyksiä myös jäsenjärjestöjen yhdenvertaisuutta edistävälle liikuntatyölle. SoveLi pyrkii kaikessa toiminnassaan huomioimaan kestävän kehityksen periaatteet.

Tässä SoveLin kestävän kehityksen suunnitelmassa kuvataan sen nykytilaa SoveLissa, määritellään tavoitteet ja toimenpiteet kestävän kehityksen edistämiseksi ja tulosten arvioimiseksi. Kestävää kehitystä tarkastellaan kolmen eri näkökohdan kautta, joita ovat ympäristönäkökohdat, sosiaaliset ja kulttuuriset sekä taloudelliset näkökohdat. Suunnitelman kohteena on ensisijaisesti SoveLin sisäinen toiminta.

Gro Harlem Brundtland määritteli kestävän kehityksen vuonna 1987 Yhdistyneiden kansakuntien kokouksessa tarkoittavan ”kehitystä, joka tyydyttää nykyhetken tarpeet viemättä tulevilta sukupolvilta mahdollisuutta tyydyttää omat tarpeensa”. Valtioneuvoston selonteossa kestävän kehityksen globaalissa toimintaohjelmassa Agenda 2030:ssa todetaan, että meitä velvoittaa vastuumme tuleville sukupolville sekä vastuumme edeltäville sukupolville, jotka ovat tätä maata rakentaneet. Nämä toimivat hyvinä ohjenuorina SoveLin työyhteisön kestävän kehityksen toiminnassa.

2. TAVOITTEET

SoveLin kestävän kehityksen suunnitelman tavoitteena on:

- kestävän kehityksen ajattelumallin vakiinnuttaminen työyhteisössä huomioiden kaikki näkökohdat
- kestävän kehityksen toimintaohjeiden luominen työyhteisön kesken ja vastuualueiden jakaminen
- kestävän kehityksen jatkuvan toiminnan parantaminen
- kestävän kehityksen toiminnasta tiedottaminen jäsenjärjestöille

3. NYKYTILA

3.1 YMPÄRISTÖNÄKÖKOHDAT

Kestävän kehityksen ympäristönäkökohdalla tarkoitetaan sitä, että luontoa ja ympäristöä käytetään luonnon ainutlaatuisuutta tai ympäristön kantokykyä vaarantamatta, kiinnittämällä erityisesti huomiota uusiutumattomien luonnonvarojen käyttöön, kulutus- ja toimintatapoihin sekä asenteisiin. Ympäristönäkökohdissa SoveLin toiminnan vaikutuksia tarkastellaan suhteessa ilmanlaatuun, energiankulutukseen, kasvihuonekaasuihin sekä luonnonvarojen käyttöön.

Lähiympäristön ilmanlaatuun voidaan vaikuttaa liikkumalla lyhyet matkat hyötyliikkuen (kävely, pyöräily) ja pidemmät matkat joukkoliikennettä tai kimpakkyytejä käyttäen. SoveLissa työmatkat tulee aina toteuttaa mahdollisimman aika-, kustannus- ja tavoiteteokkaasti. SoveLin työyhteisössä työmatkailu toteutetaan ensisijaisesti joukkoliikennettä tai kimpakkyytiä käyttäen. Lentomat-kustamista tehdään vain erityisen hyvästä syystä ja lentomat-kustamisen päästöt kompensoidaan. SoveLin henkilöstöä kannustetaan mahdollisuuksien mukaan järjestelemään useampi työtapahtuma samalle työmatkalle, jotta ylimääräisiltä työmatkoilta vältytään. SoveLin periaatteiden mukaisesti kaikki sen järjestämät tapahtumat pyritään ilmastopäästöjen vähentämiseksi sijoittamaan hyvien julkisten kulkuyhteyksien etäisyydelle esteettömän pääsyn kohteisiin. Kokouksia ja koulutuksia järjestetään tilanteen salliessa etäyhteyksin. SoveLin säännöissä mahdollistetaan hallituk-

sen kokoontuminen sähköpostin ja etäyhteyksien välityksellä. Hallituksen päätöksellä myös vuosikokoukset voidaan tarvittaessa järjestää etäkokouksena.

SoveLin työtilat sijaitsevat Sporttitalossa yhteisessä toimistotilassa Suomen kuurojen urheiluliiton SKUL ry:n kanssa (myöhemmin SKUL ry). Energiankulutukseen työtilojen osalta vaikutetaan huomioimalla niiden toimivuus, työskentelymukavuus ja käyttöaste. Henkilöstö huolehtii yhdessä SKUL ry:n henkilöstön kanssa muun muassa työtilojen sopivasta lämpötilasta, tarpeenmukaisen valaistuksen ja veden käytöstä sekä muista työ- ja saniteettitilojen toimivuuteen liittyvistä asioista. Mikäli korjaustarpeita havaitaan, on henkilöstö välittömästi yhteydessä Sporttitalon kautta järjestettyyn huoltoon. SoveLi kuuluu Sporttitalon sähkösopimuksen piiriin, joten SoveLilla ei itsenäisesti ole mahdollisuutta vaikuttaa energiasopimuksen vaihtamisesta ekoenergiasopimukseksi.

Ruuantuotanto on suurin yksittäinen kasvihuonekaasujen aiheuttaja. SoveLi hillitsee omalta osaltaan ilmastonmuutosta valitsemalla kokoustarjoiluihin ainoastaan kasvis- ja kalavaihtoehtoja. Hyvällä etukäteissuunnittelulla ja kokouksien osallistujamäärän kartoittamisella pyritään tarjoilut mitoittamaan optimaalisesti ja ruokahävikki minimoimaan. Sporttitalo itsessään tarjoaa erinomaiset jätteiden lajittelumahdollisuudet.

Luonnonvarojen säästämiseksi SoveLin pyrkimys on toimia vähäpaperisesti ja järjeistetyin materiaalihankinnoin. Vähäpaperinen toiminta käsittää muun muassa tulostamisen minimoimisen, kaksipuolisen tulostamisen perusasetuksena, sähköisen koulutusmateriaalin sekä sähköisten muistioiden ja kokousasiakirjojen tuottamisen. Mikäli tuotettu materiaali vaatii painamista, mietitään painettujen tulosteiden määrä tarkasti. SoveLi-lehden paperin ympäristöystävällisten vaihtoehtojen käyttäminen selvitetään painotalon kilpailuttamisen yhteydessä. SoveLin hallinto, viestintä ja koulutus toimivat pääasiallisesti sähköisesti.

SoveLin materiaalihankintojen tarve muun muassa toimistotarvikkeiden, muistamisten tai markkinointiin liittyvien materiaalien tilaamiseksi on vähäinen. Tilaaminen pyritään toteuttamaan keskitetysti. Materiaalitilausten yhteydessä huomioidaan vastaavat kierrätysmateriaaleista valmistetut tuotteet. Usein kierrätysmateriaaleista valmistetut tuotteet ovat kalliimpia, jolloin tilausten yhteydessä on huomioitava budjetin asettamat rajoitteet. SoveLin tavoitteena on tilata vähemmän ja laadukkaampaa. Muistamisissa kannatetaan kotimaisia ja niin sanottuja aineettomia lahjoja, kuten elokuvaliput.

3.2 SOSIAALISET JA KULTTUURISET NÄKÖKOHDAT

Sosiaalisesti kestävä kehitys pyrkii tasa-arvoisesti vaikuttamaan hyvinvoinnin jakautumiseen eri ihmisryhmien ja kulttuurien kesken. Tavoitteena on kehittää osallistumista ja vahvistaa vaikuttamisen kanavia, jotta ihmiset saisivat paremmin äänensä kuuluviin. Olennainen osa sosiaalisesti kestävästä kehityksestä on myös kulttuurinen kestävyys, jossa erilaiset kulttuuritaustat nähdään rikkautena. Koko SoveLin toiminnan lähtökohtana on yhdenvertaisuus ja tasa-arvo liikunnan mahdollisuuksien edistäjänä. SoveLin yhdenvertaisuussuunitelmassa viestinnän keskeisenä tavoitteena on parantaa moniäänisyyttä ja ihmisläheisyyttä nostamalla entistä enemmän esille eri vammais- ja sairausryhmien, eri ikä- sekä etnisten ryhmien omaa ääntä, omia tarinoita ja heidän kannalta oleellisia asioita liikunnassa.

SoveLin sisäisessä toiminnassa sosiaalinen kestävyys tarkoittaa muun muassa henkilöstön hyvinvoinnista huolehtimista ja heidän tasapuolista kohtelemista. Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan työterveyshuollolla, ajantasaisilla työvälillä ja -tiloilla sekä henkilöstön virkistyspäivillä. Henkilöstön liikunnan ja kulttuurin harrastamista tuetaan tarjoamalla liikunta- ja kulttuuriseteleitä omavastuuosuutta vastaan sekä mahdollisuutta hyödyntää tunti viikottaista työaikaa liikunnan harrastamiseen. Työpaikkaruokailu mahdollistetaan lounaseteleillä omavastuuosuutta vastaan. Henkilöstön opiskeluhaluutta ja henkilökohtaista kehittymistä kouluttautumisen muodossa tuetaan ja siihen kannustetaan. SoveLin henkilökuntaa kannustetaan hyötyliikuntaan työpäivän aikana muun muassa valitsemalla portaat hissien sijaan, osallistumaan Sporttitalolla järjestettyyn taukojumppaan ja järjestämällä tiimiliikuntaa. Työhyvinvoinnin osalta henkilöstön omalle vastuulle jää järkevä työaikasuunnittelu sisällyttäen työn tauottamisen.

3.3 TALOUDELLISET NÄKÖKOHDAT

Taloudellinen kestävyys kulkee yleensä käsi kädessä ympäristönäkökohtien sekä sosiaalisten ja kulttuuristen näkökohtien kanssa. Taloudellisesti kestävä toiminnan tavoitteena on pienentää ympäristöhaittoja.

Taloudellisesti kestävä toiminta SoveLissa toteutetaan ympäristönäkökohtien sekä sosiaalisten ja kulttuuristen näkökohtien rinnalla muun muassa toimitilojen jakamisen ja vuokraustoiminnan avulla. SoveLi on ulkoistanut IT-palvelut käsittäen tietokoneiden vuokraus- ja huoltopalvelun. Toimitilakustannukset SoveLi jakaa SKUL ry:n kanssa. Yksilön vastuulla on työvälaineiden hyvä kohtelu niiden käyttöiän pidentämiseksi. Sähkön taloudellisiin kustannuksiin vaikutetaan huolehtivasti. SoveLissa on käytössä seuraavat yhteystiedot:

Soveltava Liikunta SoveLi ry • Valimotie 10, 00380 Helsinki • etunimi.sukunimi@soveli.fi • www.sove.fi • Y-tunnus FI 1581135-9

timalla valaistuksesta vain tarvittaessa sekä laitteiden energiatehokkuus huomioimalla uusia elektronisia laitehankintoja tehtäessä.

4. TOIMENPITEET JA VASTUUHENKILÖ

Vaikuttamis- ja kehittämistyö

- työntekijöiden perehdyttäminen kestävän kehityksen periaatteisiin
- kestävän kehityksen toimintaohjeiden luominen ja vastuualueiden jakaminen
- lajittelun parempi mahdollistaminen myös työtilassa
- ekoenergiasopimuksen kannattaminen tulevaisuudessa Sporttitaloon
- uusien laitehankintojen yhteydessä energiatehokkuudesta huolehtiminen

Viestintä

- kestävän kehityksen toiminnasta tiedottaminen jäsenjärjestöille
- SoveLin ympäristölupauksen julkaiseminen nettisivuilla
- viestinnän moniäänisyyden lisääminen
- esitteitä, lehteä ja muita julkaisuja tehtäessä paperivaihtoehtojen kartoittaminen ja ekologisimman valitseminen budjetin määrittämässä rajoissa

Asiantuntija- ja koulutuspalvelut

- materiaalilauksien yhtedessä tarvittavien tilausmäärien puntaroiminen ja ekologisimman vaihtoehdon valitseminen budjetin määrittämässä rajoissa

LÄHTEET

KEKE koutsit: <https://www.olympiakomitea.fi/2019/01/07/olympiakomitean-julkaisema-keke-koutsit-ohjaa-urheiluseuroja-ymparistovastuullisiin-valintoihin/>

https://www.kierratyskeskus.fi/files/4302/WEB3_keke_mukaan_kuvioihin_2011.pdf

<http://www.nuukuusviikko.fi/toimintaideoita/toiminnan%20suunnittelu-taustat>

<https://wwf.fi/ruokaopas/syo-ymparistoystavallisesti/>

SoveLin yhdenvertaisuussuunnitelma

<https://minedu.fi/kestava-kehitys>

<https://valtioneuvosto.fi/documents/10616/3934867/Valtioneuvoston+selonteko+kestävän+kehityksen+globaalista+toimintaohjelmasta+Agenda2030sta.pdf/de836a92-3f21-4195-831b-b6569e55aa2f>